

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	13
Capitolul 1	
Apariția și evoluția statisticii	15
1.1. Noțiuni referitoare la apariția și evoluția statisticii	15
1.2. Apariția statisticii oficiale în România.....	18
1.3. Formarea sistemului statistic în România	22
1.4. Învățământului statistic în România	24
1.5. Lucrări statistice semnificative	25
1.6. Statistica în mass-media	27
1.7. Statistica românească pe plan internațional	28
Capitolul 2	
Introducere în studiul statisticii.....	31
2.1. Elemente privind obiectul și metoda statisticii.....	31
2.2. Concepte de bază folosite în statistică	33
Capitolul 3	
Culegerea, sistematizarea și prezentarea datelor statistice	37
3.1. Eroarea statistică sau de observare	37
3.2. Prelucrarea datelor statistice	38
3.3. Mărimile relative.....	39
3.4. Studii de caz	41
3.4.1. Studii de caz rezolvate.....	41
3.4.2. Studii de caz propuse	68
Capitolul 4	
Serii de distribuție unidimensionale	71
4.1. Principalele aspecte privind seriile de distribuție de frecvențe.....	71
4.2. Indicatorii tendinței centrale	71
4.2.1. Indicatorii medii (mediile statistice)	71
4.2.2. Indicatorii medii de poziție	74
4.2.3. Relația dintre media aritmetică, mediană și modul	76
4.3. Indicatorii variației (imprăștierii)	76
4.3.1. Indicatorii simpli ai variației	76
4.3.2. Indicatorii sintetici ai variației	77
4.4. Indicatorii variației într-o colectivitate împărțită pe grupe	80

4.5. Caracterizarea statistică a formei de repartizare a frecvențelor	81
4.5.1. Asimetria repartițiilor	81
4.5.2. Aplatizarea/boltirea repartițiilor de frecvență	82
4.6. Studii de caz	82
4.6.1. Studii de caz rezolvate.....	82
4.6.2. Studii de caz propuse	109

Capitolul 5

Selecția statistică	111
5.1. Concepte generale privind selecția statistică	111
5.2. Reprezentativitatea eșantionului	113
5.3. Scurtă privire asupra unor noțiuni pereche	114
5.4. Estimațiile statistice și semnificația acestora	114
5.5. Verificarea ipotezelor statistice. Intervale de încredere	115
5.6. Indicatori de sondaj	116
5.6.1. Selecție întâmplătoare simplă repetată	116
5.6.2. Selecție întâmplătoare simplă nerepetată	117
5.6.3. Selecție tipică (stratificată) repetată	118
5.6.4. Selecție tipică (stratificată) nerepetată	118
5.6.5. Selecție de serii repetată	119
5.6.6. Selecție de serii nerepetată	120
5.7. Extinderea rezultatelor selecției asupra colectivității generale	120
5.8. Studii de caz	121
5.8.1. Studii de caz rezolvate	121
5.8.2. Studii de caz propuse	131

Capitolul 6

Analiză dispersională	133
6.1. Noțiuni introductive	133
6.2. Model de analiză dispersională unifactorială	134
6.3. Modelul de analiză dispersională bifactorială	138
6.4. Studiu de caz rezolvat	141

Capitolul 7

Serii statistice multidimensionale	145
7.1. Regresia statistică.....	145
7.2. Corelația statistică.....	148
7.3. Verificarea semnificației ecuației de regresie și a coeficienților de corelație	151
7.4. Corelația neparametrică.....	152
7.5. Studii de caz	153
7.5.1. Studii de caz rezolvate.....	153
7.5.2. Studii de caz propuse	180

Capitolul 8

Serii cronologice	185
8.1. Noțiuni generale privind seriile cronologice	185
8.2. Indicatorii seriilor cronologice.....	185
8.3. Ajustarea seriei cronologice.....	189
8.4. Analiza statistică a componentei sezoniere a seriilor cronologice	192
8.5. Analiza statistică a variațiilor (fluctuațiilor) ciclice	193
8.6. Autocorelația de ordinul k	193
8.7. Extrapolarea pe baza seriei cronologice.....	193
8.8. Interpolarea pe baza seriei cronologice	194
8.9. Studii de caz	194
8.9.1. Studii de caz rezolvate.....	194
8.9.2. Studii de caz propuse	210

Capitolul 9

Serii teritoriale	213
9.1. Noțiuni generale.....	213
9.2. Indicatorii statistici ai seriilor teritoriale.....	214
9.3. Extrapolarea în profil teritorial.....	215
9.4. Studii de caz	217
9.4.1. Studii de caz rezolvate.....	217
9.4.2. Studii de caz propuse	220

Capitolul 10

Indicii statistici	223
10.1. Noțiuni generale.....	223
10.2. Indicii individuali	224
10.3. Indicii de grup.....	225
10.3.1. Sisteme de ponderare folosite în construirea indicilor de grup.....	225
10.3.2. Modalități de calcul al indicilor sintetici	225
10.4. Descompunerea pe factori a variației unui fenomen complex, folosind metoda indicilor.....	229
10.4.1. Metoda substituției în lanț.....	229
10.4.2. Metoda restului nedescompus (metoda influențelor izolate ale factorilor).....	230
10.5. Indicii teritoriali	230
10.5.1. Indicii teritoriali individuali	230
10.5.2. Indicii teritoriali de grup.....	231
10.6. Studii de caz	232
10.6.1. Studii de caz rezolvate	232
10.6.2. Studii de caz propuse	248

Capitolul 11

Potențialul economic	251
11.1. Conceptul de potențial economic.....	251
11.2. Populația și resursele de muncă.....	252
11.2.1. Noțiuni generale de demografie.....	252
11.2.2. Surse de date pentru calculul indicatorilor populației.....	253
11.2.3. Indicatorii numărului populației.....	255
11.2.4. Indicatorii structurii populației.....	258
11.2.4.1. Structura populației după sexe.....	259
11.2.4.2. Structura populației după vârstă.....	259
11.2.4.3. Structura populației după nivelul de instruire.....	262
11.2.4.4. Structura populației pe medii și situație economică.....	262
11.2.5. Indicatorii mișcării populației.....	263
11.2.5.1. Indicatorii mortalității.....	263
11.2.5.2. Indicatorii natalității și fertilității.....	265
11.2.5.3. Indicatorii care sintetizează mișcarea naturală a populației.....	266
11.2.5.4. Indicatorii mișcării migratorii a populației.....	267
11.2.5.5. Principalii indicatori ai mișcării migratorii a populației.....	267
11.3. Conținutul și calculul resurselor de muncă.....	268
11.3.1. Indicatorii resurselor de muncă.....	268
11.3.2. Indicatorii numărului și structurii forței de muncă.....	271
11.3.3. Indicatorii utilizării timpului de lucru.....	280
11.3.4. Măsurarea gradului de neocupare a forței de muncă.....	282
11.3.5. Funcțiile indicatorilor populației și ale resurselor de muncă.....	285

Capitolul 12

Avuția națională – concepte, măsurare și analiza indicatorilor	287
12.1. Conceptul de avuție națională, măsurarea ei.....	287
12.2. Indicatorii avuției naționale.....	288
12.3. Indicatorii resurselor naturale, ai mediului înconjurător și ai resurselor spirituale.....	298
12.3.1. Indicatorii resurselor naturale.....	298
12.3.2. Indicatorii mediului înconjurător.....	299
12.3.3. Indicatorii resurselor spirituale.....	301
12.3.4. Utilizarea indicatorilor avuției naționale.....	302

Capitolul 13

Sistemul Conturilor Naționale	305
13.1. Noțiuni introductive.....	305
13.1.1. Macroeconomia și microeconomia.....	306
13.1.2. Elementele specifice macroeconomiei.....	306
13.2. Definierea Sistemului Conturilor Naționale (SCN).....	307
13.2.1. Istoricul Sistemului Conturilor Naționale.....	309
13.2.2. Originea Sistemului Conturilor Naționale.....	310

13.2.3. Trăsăturile și rolul SCN – 1993.....	312
13.2.4. Funcțiile Sistemului Conturilor Naționale.....	313
13.2.5. Obiectul de cercetare al Sistemului Conturilor Naționale.....	314
13.3. Principiile contabilității micro- și macroeconomice.....	314
13.3.1. Principiul partidei duble.....	315
13.3.2. Principiul continuității activității.....	317
13.3.3. Principiul interdependenței exercițiilor.....	317
13.3.4. Principiul permanenței metodelor.....	318
13.3.5. Principiul necompensării.....	319
13.3.6. Principiul entității.....	319
13.3.7. Principiul cuantificării monetare.....	319
13.3.8. Principiul costului istoric.....	320
13.3.9. Principiul prudenței.....	321
13.3.10. Principiul intangibilității bilanțului de deschidere.....	321
13.4. Procedeele metodei contabilității naționale.....	322
13.4.1. Procedee comune tuturor științelor.....	322
13.4.2. Procedee proprii contabilității.....	324
13.4.3. Procedee proprii statisticii.....	324
13.5. Circuitul economic de ansamblu al economiei naționale.....	325
13.5.1. Circuitele economice și componentele lor.....	325
13.5.2. Modelele de prezentare a circuitului de ansamblu al economiei naționale.....	326
13.5.3. Componentele circuitului economic.....	327
13.6. Sectoarele instituționale utilizate în Sistemul Conturilor Naționale.....	329
13.6.1. Societăți și cvasisocietăți nefinanciare.....	330
13.6.2. Instituții financiare.....	331
13.6.3. Societățile de asigurare.....	331
13.6.4. Administrația publică.....	331
13.6.5. Administrația privată.....	332
13.6.6. Gospodăriile populației.....	332
13.6.7. Restul lumii.....	333
13.7. Gruparea sectoarelor instituționale în SCN – 1993.....	333
13.7.1. Sectorul „Corporații nefinanciare” (S11).....	335
13.7.2. Sectorul „Corporații financiare” (S12).....	336
13.7.3. Sectorul „Stat” (S13).....	337
13.7.4. Sectorul „Gospodăriile populației”.....	337
13.7.5. Sectorul „Instituții nonprofit”, ce servește sectorul „Gospodăriile populației” (S15).....	337
13.7.6. Sectorul „Restul lumii” (S2).....	338
13.8. Decizia Comisiei din 10 februarie 1997.....	338
13.8.1. Conținutul Deciziei.....	338
13.8.2. Modificările survenite la trecerea de la ESA 79, la ESA 95, care afectează PIB sau PNB.....	339
13.8.2.1. Criterii de rezidență.....	340
13.8.2.2. Fisim.....	342

13.8.2.3. Asigurări	343
13.8.2.4. Câștiguri reinvestite în investiții străine directe	345
13.8.2.5. Dobânzi	346
13.8.2.6. Creșterea naturală a plantelor de cultură	346
13.8.2.7. Programe soft și programe de baze de date	346
13.8.2.8. Echipamente și vehicule militare, altele decât armamentul	347
13.8.2.9. Servicii în curs	348
13.8.2.10. Cheltuielile pentru prospecțiuni geologice	349
13.8.2.11. Consumul de capital fix pentru construcția de drumuri, poduri, baraje etc.	350
13.8.2.12. Licențe și taxe guvernamentale	350
13.8.2.13. Evaluarea outputului pentru utilizare finală proprie și a outputului din activitate voluntară	351
13.8.2.14. Limita valorică pentru bunuri de capital	352
13.8.2.15. Criterii de demarcare a categoriilor „de piață”/„în afara pieței”	353
13.8.2.16. Subvenții	354
13.8.2.17. Creații de divertisment, literare și artistice	355
13.8.2.18. Servicii asociate utilizării de creații de divertisment, literare și artistice	355
13.8.2.19. Garaje	356
13.8.2.20. Taxe plătite de gospodării pentru înregistrarea autovehiculelor	357
13.8.2.21. Compensarea în natură a salariaților	358
13.8.2.22. Licențe pentru utilizarea activelor necorporale intangibile	358
13.8.2.23. Taxe de timbru	359
13.9. Sistemul European de Conturi (SEC)	359
13.10. Exprimarea conturilor naționale în prețuri comparabile	362

Capitolul 14

Conturile naționale și calculul indicatorilor macroeconomici de rezultate	371
14.1. Necesitatea și rolul indicatorilor care exprimă rezultatele din economia națională	371
14.2. Agregarea activităților economice în SCN	372
14.3. Conturi de activitate ale subiecților economice	373
14.3.1. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitățile economice ale unei firme	373
14.3.2. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei gospodării (menaj privat)	378
14.3.3. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei instituții publice (menaj public)	379
14.4. Conturi ale sectoarelor	381
14.4.1. Conturile de producție ale sectoarelor	382
14.4.2. Conturile de venituri ale sectoarelor	384
14.4.3. Conturile de modificare a patrimoniului sectoarelor	385
14.5. Conturile macroeconomice	386
14.5.1. Delimitări și principii de bază	386
14.5.2. Activitatea de producție în SCN	386
14.5.3. Producția intermediară și producția finală	387
14.5.4. Consumul final, investițiile și amortizarea	389

14.5.5. Conceptul „intern” și conceptul „național”	390
14.5.6. Problema privind evaluarea	391
14.6. Conținutul conturilor macroeconomice	391
14.7. Indicatorii macroeconomici și metodele de calcul al acestora	397
14.7.1. Produsul intern și produsul național	398
14.7.2. Consumul privat	399
14.7.3. Consumul public (consumul statului)	401
14.7.4. Formarea brută de capital (investiții brute)	401
14.7.5. Produsul național	404
14.7.6. Venitul disponibil și venitul personal al gospodăriilor	404
14.7.7. Venitul personal al populației (gospodăriilor)	405
14.8. Aspecte privind folosirea indicatorilor sintetici de rezultate în analizele macroeconomice	406
14.8.1. Analiza evoluției, dinamicii economiei	406
14.8.2. Analiza structurii economiei naționale	409
14.8.3. Analiza eficienței folosirii factorilor de producție și a principalelor corelații macroeconomice	410
14.8.4. Folosirea indicatorilor macroeconomici în comparațiile internaționale	411
14.8.5. Analiza nivelului de trai al populației	415
Capitolul 15	
Tabele input-output	417
15.1. Aspecte generale	417
15.2. Agregarea ramurilor	419
15.3. Ramura de activitate	420
15.4. Clasificarea ramurilor de activitate	421
15.5. Conținutul tabelelor input-output	422
15.6. Folosirea tabelului intrări-ieșiri în analiza statistico-economică	430
15.7. Corelații între indicatorii tabelelor input-output și cei calculați pe baza conturilor naționale	433
Capitolul 16	
Eficiența folosirii potențialului economic	435
16.1. Conceptul și indicatorii eficienței potențialului economic	435
16.2. Indicatorii generali ai eficienței producției sociale	437
16.3. Indicatorii eficienței utilizării forței de muncă	438
16.4. Indicatorii sintetici ai eficienței folosirii fondurilor fixe (a capitalului fix)	446
16.5. Indicatorii sintetici ai eficienței folosirii mijloacelor materiale circulante	452
16.6. Corelații economice care pun în evidență eficiența folosirii factorilor de producție	455
16.7. Corelația dintre eficiența economică și costul producției	457
Capitolul 17	
Nivelul de trai, calitatea vieții populației	459
17.1. Conceptul și măsurarea lui	459
17.2. Indicatorii veniturilor populației	460

17.2.1. Salariul real și indicele salariului real.....	460
17.2.2. Veniturile reale ale populației	464
17.3. Indicele prețurilor de consum (IPC)	466
17.3.1. Tipul de indice	466
17.3.2. Nomenclatoare utilizate în calculul IPC	468
17.3.3. Metoda de calcul al IPC.....	470
17.3.4. Utilizarea IPC.....	472
17.4. Analiză comparată a indicelui prețurilor de consum	472
17.5. Indicatorii consumului populației	474
17.6. Indicatorii sintetici ai dezvoltării umane.....	480

Capitolul 18

Indicatorii de analiză financiar-monetară	481
18.1. Concepte și indicatori financiar-monetari.....	481
18.1.1. Indicatorii bugetului public	481
18.1.2. Indicatorii veniturilor bugetare	482
18.1.3. Indicatorii cheltuielilor bugetare	483
18.1.4. Indicatorii deficitului bugetar	484
18.2. Analiza principalilor indicatori financiar-monetari.....	487
18.2.1. Precizări privind creditele	488
18.2.2. Unele aspecte referitoare la resursele de creditare.....	491
18.2.3. Categoriile de credite	492
18.2.4. Activitatea de acordare a creditelor	494
18.2.5. Indicatori utilizați în analiza activității bancare.....	499
18.2.5.1. Indicatori ai rentabilității bancare.....	500
18.2.5.2. Indicatori ai riscului bancar.....	502

Capitolul 19

Modele statistice de analiză a activității de comerț internațional	507
19.1. Noțiuni introductive	507
19.2. Utilizarea grupărilor și clasificărilor statistice	511
19.3. Metode și modele de analiză a structurii comerțului exterior	512
19.4. Utilizarea balanței legăturilor dintre ramuri în activitatea de comerț exterior	514
19.5. Legăturile dintre fenomene și analiza acestora	519
19.6. Modelul de corelație.....	520
Bibliografie	521